Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (veliki senat)

z dne 22. februarja 2022*

„Predhodno odločanje – Skupna politika na področju azila – Skupni postopki za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite – Direktiva 2013/32/EU – Člen 33(2)(a) – Nedopustnost prošnje za mednarodno zaščito, ki jo je v državi članici vložil državljan tretje države, ki je pridobil status begunca v drugi državi članici, medtem ko mladoletni otrok tega državljana, ki je upravičen do subsidiarne zaščite, prebiva v prvi državi članici – Listina Evropske unije o temeljnih pravicah – Člen 7 – Pravica do spoštovanja družinskega življenja – Člen 24 – Interes otroka – Neobstoj kršitve členov 7 in 24 Listine o temeljnih pravicah zaradi nedopustnosti prošnje za mednarodno zaščito – Direktiva 2011/95/EU – Člen 23(2) – Obveznost držav članic, da zagotovijo ohranitev enotnosti družine upravičencev do mednarodne zaščite“

V zadevi C-483/20,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložil Conseil d'État (državni svet, Belgija) z odločbo z dne 30. junija 2020, ki je na Sodišče prispela 29. septembra 2020, v postopku

XXXX

proti

Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides,

SODIŠČE (veliki senat),

v sestavi K. Lenaerts, predsednik, A. Arabadjiev, predsednik senata, A. Prechal, K. Jürimäe, predsednici senatov, C. Lycourgos, S. Rodin, I. Jarukaitis in J. Passer (poročevalec), predsedniki senatov, J.-C. Bonichot, M. Safjan, F. Biltgen, P. G. Xuereb, N. Piçarra, sodniki, L. S. Rossi, sodnica, in A. Kumin, sodnik,

generalni pravobranilec: P. Pikamäe,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

– za belgijsko vlado M. Jacobs, M. Van Regemorter in C. Pochet, agentke,

* Jezik postopka: francoščina.

– za italijansko vlado G. Palmieri, agentka, skupaj z W. Ferrante, avvocato dello Stato,

– za Evropsko komisijo A. Azéma in L. Grønfeldt, agentki,

po predstavitvi sklepnih predlogov generalnega pravobranilca na obravnavi 30. septembra 2021

izreka naslednjo

Sodbo

1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 18 in 24 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah (v nadaljevanju: Listina), členov 2, 20, 23 in 31 Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (UL 2011, L 337, str. 9) ter členov 25(6) in 33(2)(a) Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (UL 2013, L 180, str. 60).

2 Ta predlog je bil vložen v okviru spora med XXXX in Commissaire général aux réfugiés et aux apatrides (generalni komisar za begunce in osebe brez državljanstva, Belgija, v nadaljevanju: CGRA), ker je bila prošnja za mednarodno zaščito, ki je bila vložena v Belgiji, zavržena.

Pravni okvir

Mednarodno pravo

3 Člen 1(A)(2) Konvencije o statusu beguncev, podpisane v Ženevi 28. julija 1951 (*Recueil des traités des Nations unies*, zvezek 189, str. 150, št. 2545 (1954)), kakor je bila spremenjena s Protokolom o statusu beguncev, sklenjenim v New Yorku 31. januarja 1967 (v nadaljevanju: Ženevska konvencija), določa:

„Za namene [Ženevske konvencije] se izraz ‚begunec' uporablja za vsako osebo:

[…]

2. ki se […] zaradi utemeljenega strahu pred preganjanjem, osnovanem na rasi, veri, narodni pripadnosti, pripadnosti določeni družbeni skupini ali določenem političnem prepričanju, nahaja izven države, katere državljan je, in ne more, ali zaradi takšnega strahu noče uživati varstva te države, ali osebo, ki nima državljanstva, in se nahaja izven države, kjer je imela običajno prebivališče, pa se zaradi takšnih dogodkov ne more ali noče zaradi omenjenega strahu vrniti v to državo.

V primeru osebe, ki ima več kot eno državljanstvo, se izraz ‚država, katere državljan je', nanaša na vsako od držav, katerih državljanstva ima. Ne velja pa neka oseba za nezaščiteno s strani države svojega državljanstva, če brez veljavnega razloga, ki temelji na utemeljenem strahu, ni pripravljena sprejeti zaščite one od držav, katerih državljanstvo ima."

Pravo Unije

Direktiva 2011/95

4 V uvodnih izjavah 8, 9, 12, 18 in 39 Direktive 2011/95 je navedeno:

„(8) Evropski svet je v Evropskem paktu o priseljevanju in azilu, sprejetem 15. in 16. oktobra 2008, ugotovil, da države članice zagotavljajo zaščito na zelo različne načine in v različnih oblikah, ter pozval k novim pobudam za dokončno vzpostavitev skupnega evropskega azilnega sistema, kakor to določa Haaški program, da bi tako zagotovili višjo raven zaščite.

(9) V Stockholmskem programu se je Evropski svet ponovno zavezal k vzpostavitvi skupnega območja zaščite in solidarnosti, temelječega na skupnem azilnem postopku in enotnem statusu za osebe, ki jim je priznana mednarodna zaščita, v skladu s členom 78 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), najkasneje do leta 2012.

[…]

(12) Glavni cilj te direktive je po eni strani zagotoviti, da države članice uporabljajo skupna merila za ugotavljanje, katere osebe resnično potrebujejo mednarodno zaščito, po drugi strani pa zagotoviti, da je v vseh državah članicah navedenim osebam na voljo minimalna raven ugodnosti.

[…]

(18) V skladu s Konvencijo Združenih narodov o otrokovih pravicah iz leta 1989 bi morale biti ‚koristi otroka' najpomembnejše vodilo držav članic pri izvajanju te direktive. Pri ocenjevanju koristi otroka bi morale države članice zlasti upoštevati načelo enotnosti družine, dobrobit mladoletnika in njegov socialni razvoj, varstvene in varnostne vidike ter stališča mladoletnika v skladu z njegovo starostjo in zrelostjo.

[…]

(39) Kot odziv na poziv Stockholmskega programa za vzpostavitev enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, z izjemo odstopanj, ki so potrebna in objektivno upravičena, bi bilo treba upravičencem do statusa subsidiarne zaščite priznati enake pravice in ugodnosti, kot jih imajo na podlagi te direktive begunci, zanje pa bi morali veljati tudi enaki pogoji za upravičenost."

5 Člen 2 te direktive, naslovljen „Opredelitve pojmov", določa:

„V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

[…]

(j) ‚družinski člani' v primeru, da je družina že obstajala v izvorni državi, pomenijo v zvezi s prošnjo za mednarodno zaščito naslednje člane družine upravičenca do mednarodne zaščite, prisotne v isti državi članici:

– zakonskega partnerja upravičenca do mednarodne zaščite ali njegovega zunajzakonskega partnerja v stalnem razmerju, kadar zakon ali praksa zadevne države članice v okviru zakonodaje o državljanih tretjih držav neporočene pare obravnava na način, primerljiv s poročenimi pari,

– mladoletne otroke parov iz prve alinee ali upravičenca do mednarodne zaščite, pod pogojem, da so neporočeni, in ne glede na to, ali so bili rojeni v zakonski zvezi ali zunaj nje ali posvojeni, kot je opredeljeno v nacionalnem pravu,

– očeta, mater ali drugo odraslo osebo, ki je za upravičenca do mednarodne zaščite odgovorna v skladu z zakonom ali s prakso zadevne države članice, če je navedeni upravičenec mladoleten ali neporočen;

[…]“

6 Poglavje VII Direktive 2011/95, naslovljeno „Vsebina mednarodne zaščite“, vsebuje člene od 20 do 35 te direktive.

7 Člen 20 te direktive, naslovljen „Splošna pravila“, v odstavku 5 določa:

„Pri izvajanju določb tega poglavja, ki se nanašajo na mladoletnike, države članice v prvi vrsti upoštevajo koristi otroka.“

8 Člen 23 navedene direktive, naslovljen „Ohranjanje enotnosti družine“, določa:

„1. Države članice zagotovijo, da se lahko ohrani enotnost družine.

2. Države članice zagotovijo, da so družinski člani upravičenca do mednarodne zaščite, ki sami ne izpolnjujejo pogojev za tako zaščito, upravičeni do ugodnosti iz členov 24 do 35, skladno z nacionalnimi postopki in v obsegu, združljivem z osebnim pravnim statusom družinskega člana.

3. Odstavka 1 in 2 se ne uporabljata, kadar družinski član ni ali ne bi bil upravičen do mednarodne zaščite skladno s poglavjema III in V.

4. Ne glede na odstavka 1 in 2 lahko države članice zavrnejo, zmanjšajo ali ukinejo ugodnosti, navedene v teh odstavkih, iz razloga državne varnosti ali javnega reda.

5. Države članice lahko odločijo, da se ta člen uporablja tudi za druge bližnje sorodnike, ki so živeli skupaj kot člani družine v času odhoda iz izvorne države in ki so bili v tem času popolnoma ali pretežno odvisni od upravičenca do mednarodne zaščite.“

Direktiva 2013/32

9 V uvodni izjavi 43 Direktive 2013/32 je navedeno:

„Države članice bi morale preučiti vsebinsko utemeljenost vseh prošenj, tj. oceniti, ali zadevni prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95/EU, razen če ta direktiva določa drugače, še zlasti kadar se lahko upravičeno domneva, da bo zadevo preučila ali zagotovila zadostno zaščito druga država. Predvsem pa države članice ne bi smele biti zavezane,

da preučijo vsebinsko utemeljenost prošnje za mednarodno zaščito, kadar je pred tem prva država azila prosilcu že dodelila status begunca ali mu sicer zagotovila zadostno zaščito in bo prosilec ponovno sprejet v to državo.“

10 Člen 33 te direktive, naslovljen „Nedopustne prošnje“, določa:

„1. Poleg primerov, v katerih se prošnja ne preučuje v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013 [Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljan tretje države ali oseba brez državljanstva (UL 2013, L 180, str. 31)], se od držav članic ne zahteva, da preučijo, ali prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95/EU, kadar se prošnja šteje za nedopustno v skladu s tem členom.

2. Države članice lahko štejejo prošnjo za mednarodno zaščito za nedopustno le, če:

(a) je druga država članica priznala mednarodno zaščito;

[…]“

Belgijsko pravo

11 Člen 57/6(3), prvi pododstavek, loi du 15 décembre 1980 sur l’accès au territoire, le séjour, l’établissement et l’éloignement des étrangers (zakon o vstopu na ozemlje, prebivanju, nastanitvi in odstranitvi tujcev) z dne 15. decembra 1980 (*Moniteur belge* z dne 31. decembra 1980, str. 14584), s katerim je prenesen člen 33(2)(a) Direktive 2013/32, določa:

„[CGRA] lahko ugotovi nedopustnost prošnje za mednarodno zaščito, kadar:

[…]

3. prosilec že uživa mednarodno zaščito v drugi državi članici Evropske unije;

[…]“

Dejansko stanje v sporu o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

12 Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari se je, potem ko je 1. decembra 2015 pridobila status begunca v Avstriji, v začetku leta 2016 preselila v Belgijo, da bi se tam pridružila svojima hčerama, od katerih je bila ena mladoletna. Ti sta 14. decembra 2016 pridobili subsidiarno zaščito v Belgiji. État belge (Belgijska država) je tožeči stranki iz postopka v glavni stvari priznala starševsko skrb nad mladoletnim otrokom, vendar zadevna oseba nima pravice do prebivanja v tej državi.

13 Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari je 14. junija 2018 vložila prošnjo za mednarodno zaščito v Belgiji. CGRA je 11. februarja 2019 to prošnjo zavrgel kot nedopustno na podlagi člena 57/6(3), prvi pododstavek, točka 3, zakona z dne 15. decembra 1980 o vstopu na ozemlje, prebivanju, nastanitvi in odstranitvi tujcev, ker je mednarodno zaščito zadevni osebi že priznala druga država članica.

14 Conseil du contentieux des étrangers (svet za spore v zvezi s tujci, Belgija) je s sodbo z dne 8. maja 2019 zavrnil tožbo, ki jo je zoper to odločbo vložila tožeča stranka iz postopka v glavni stvari.

15 Tožeča stranka iz postopka v glavni stvari je 21. maja 2019 zoper to sodbo pri predložitvenem sodišču vložila kasacijsko pritožbo. Trdi, da spoštovanje načel enotnosti družine in otrokove koristi v okoliščinah iz postopka v glavni stvari nasprotuje temu, da État belge uporabi možnost, da njeno prošnjo za mednarodno zaščito razglasi za nedopustno. Tožeča stranka pojasnjuje, da okoliščina, da ji je bil v drugi državi članici priznan status begunca, ni ovira za to, da se lahko zoper navedeno odločbo sklicuje na načelo enotnosti družine, ker ji na podlagi tega statusa ni dovoljeno s svojim mladoletnim otrokom živeti v državi članici, kjer je zadnjenavedeni pridobil subsidiarno zaščito.

16 Po mnenju CGRA se načelo enotnosti družine v tem primeru ne uporablja, ker tožeča stranka iz postopka v glavni stvari ni prikrajšana za zaščito, in tudi njeni hčeri ne. Poleg tega zgolj otrokova korist ne more utemeljevati dopustnosti prošnje za zaščito.

17 Predložitveno sodišče se sprašuje, ali je treba v okoliščinah, v katerih se uveljavljata načeli enotnosti družine in otrokove koristi, pravo Unije razlagati tako, da nasprotuje temu, da država članica uporabi možnost iz člena 33(2)(a) Direktive 2013/32, da prošnjo za mednarodno zaščito razglasi za nedopustno.

18 V teh okoliščinah je Conseil d'État (državni svet, Belgija) prekinil odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložil to vprašanje:

„Ali pravo [Unije], predvsem člena 18 in 24 [Listine], členi 2, 20, 23 in 31 Direktive [2011/95] ter člen 25(6) Direktive [2013/32], nasprotuje temu, da država članica pri izvajanju pooblastila iz člena 33(2)(a) Direktive [2013/32] zavrže prošnjo za mednarodno zaščito kot nedopustno, ker je zaščita priznana že v drugi državi članici, če je prosilec oče mladoletnega otroka brez spremstva, ki je pridobil zaščito v prvi državi članici, če je edini roditelj iz primarne družine, ki je ob njem, če živi z njim in če mu je navedena država članica dodelila starševsko skrb v zvezi z otrokom? Ali načeli enotnosti družine in spoštovanja otrokove koristi, nasprotno, ne zahtevata, da temu roditelju dodeli zaščito država, v kateri je zaščito pridobil njegov otrok?“

Postopek pred Sodiščem

19 Belgijska vlada je z dopisom z dne 10. decembra 2020, prvič, Sodišče obvestila, da je tožeča stranka iz postopka v glavni stvari 4. novembra 2020 vložila novo prošnjo za mednarodno zaščito, in drugič, Sodišču predstavila svoje pomisleke glede tega, ali je v teh okoliščinah predhodno odločanje še vedno smiselno.

20 Po tem obvestilu je sodno tajništvo Sodišča z dopisom z dne 20. januarja 2021 od predložitvenega sodišča zahtevalo, naj v zvezi s tem predloži svoje stališče.

21 Predložitveno sodišče je z dopisom z dne 11. februarja 2021 Sodišču sporočilo, da želi nadaljevati postopek predhodnega odločanja.

Vprašanje za predhodno odločanje

22 Predložitveno sodišče želi z vprašanjem za predhodno odločanje v bistvu izvedeti, ali je treba člen 33(2)(a) Direktive 2013/32 v povezavi s členoma 7 in 24(2) Listine razlagati tako, da nasprotuje temu, da država članica uporabi možnost, ki ji je dana s to določbo, da zavrže prošnjo za mednarodno zaščito kot nedopustno, ker je prosilcu status begunca že priznala druga država članica, kadar je ta prosilec oče mladoletnega otroka brez spremstva, ki je pridobil subsidiarno zaščito v prvi državi članici, je edini roditelj iz primarne družine, ki je ob njem, živi s tem mladoletnim otrokom in mu je navedena država članica dodelila starševsko skrb v zvezi s tem otrokom.

23 V zvezi s tem je treba spomniti, da se v skladu s členom 33(1) Direktive 2013/32 poleg primerov, v katerih se prošnja ne preuči v skladu z Uredbo št. 604/2013, od držav članic ne zahteva, da preučijo, ali prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95, kadar se prošnja šteje za nedopustno v skladu s tem členom. V členu 33(2) Direktive 2013/32 so izčrpno našteti položaji, v katerih lahko države članice prošnjo za mednarodno zaščito štejejo za nedopustno (sodba z dne 19. marca 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa), C-564/18, EU:C:2020:218, točka 29 in navedena sodna praksa). Med temi položaji je položaj iz točke (a) zadnjenavedene določbe, v katerem je druga država članica že priznala mednarodno zaščito.

24 Tako je iz samega besedila člena 33(2)(a) Direktive 2013/32 razvidno, da države članice niso dolžne preveriti, ali prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95, kadar je taka zaščita že zagotovljena v drugi državi članici.

25 Ta razlaga je poleg tega v skladu z namenom člena 33(2) Direktive 2013/32, ki je – kot je Sodišče že ugotovilo – omiliti obveznost države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, z opredelitvijo primerov, v katerih se taka prošnja šteje za nedopustno (sodba z dne 19. marca 2020, Bevándorlási és Menekültügyi Hivatal (Tompa), C-564/18, EU:C:2020:218, točka 30 in navedena sodna praksa).

26 Predložitveno sodišče se kljub temu sprašuje o morebitnem obstoju izjem od možnosti, ki jo imajo države članice na podlagi te določbe, da ne preverijo, ali prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito, pri čemer bi te izjeme lahko bile v bistvu utemeljene s pravico do spoštovanja družinskega življenja in nujnim upoštevanjem otrokovih koristi, določenih v členu 7 oziroma členu 24(2) Listine.

27 V zvezi s tem je treba na prvem mestu spomniti, da pravo Unije temelji na osnovni premisi, da vsaka država članica z vsemi ostalimi državami članicami deli vrsto skupnih vrednot, na katerih temelji Unija, in priznava, da jih druge države članice delijo z njo, kot je pojasnjeno v členu 2 PEU. Ta premisa pomeni in utemeljuje obstoj medsebojnega zaupanja med državami članicami v zvezi s priznavanjem teh vrednot in torej spoštovanjem prava Unije, s katerim se te vrednote izvajajo, ter v zvezi s tem, da lahko njihovi nacionalni pravni redi zagotavljajo enakovredno in učinkovito varstvo temeljnih pravic, priznanih z Listino, zlasti z njenima členoma 1 in 4, ki določata eno od temeljnih vrednot Unije in njenih držav članic (sodba z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točka 83 in navedena sodna praksa), in sicer človekovo dostojanstvo, ki zajema med drugim prepoved nečloveškega ali ponižujočega ravnanja.

28 Načelo medsebojnega zaupanja med državami članicami je v pravu Unije temeljnega pomena zlasti v zvezi z območjem svobode, varnosti in pravice, ki ga Unija tvori in ta v skladu s členom 67(2) PDEU zagotovi, da se pri prehajanju notranjih meja ne izvaja kontrola oseb, in oblikuje skupno politiko o azilu, priseljevanju in nadzoru zunanjih meja na podlagi solidarnosti med državami članicami, ki je pravična do državljanov tretjih držav. Na tem področju načelo medsebojnega zaupanja od vsake od teh držav zahteva, da – razen v izrednih okoliščinah – šteje, da vse druge države članice spoštujejo pravo Unije in zlasti temeljne pravice, ki jih to pravo priznava (glej v tem smislu sodbo z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točka 84 in navedena sodna praksa).

29 Zato je treba v okviru skupnega evropskega azilnega sistema domnevati, da je obravnavanje prosilcev za mednarodno zaščito v vsaki državi članici v skladu z zahtevami Listine, Ženevske konvencije in Evropske konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane 4. novembra 1950 v Rimu. To med drugim velja za uporabo člena 33(2)(a) Direktive 2013/32, ki v okviru skupnega azilnega postopka, določenega s to direktivo, pomeni izraz načela medsebojnega zaupanja (sodba z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točka 85 in navedena sodna praksa).

30 Vendar ni mogoče izključiti, da je v praksi delovanje tega sistema v dani državi članici zelo oteženo, zaradi česar obstaja resno tveganje, da bi bili prosilci za mednarodno zaščito v tej državi članici obravnavani v nasprotju z njihovimi temeljnimi pravicami (glej v tem smislu sodbo z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točka 86 in navedena sodna praksa).

31 Iz točk 29 in 30 te sodbe izhaja, da organi države članice ne morejo uporabiti možnosti, ki jim je dana v členu 33(2)(a) Direktive 2013/32, če na podlagi objektivnih, zanesljivih, natančnih in ustrezno posodobljenih podatkov ter standarda varstva temeljnih pravic, ki ga zagotavlja pravo Unije, ugotovijo, da v državi članici, v kateri je državljan tretje države že upravičen do mednarodne zaščite, obstajajo pomanjkljivosti, ki so bodisi sistemske ali splošne bodisi se nanašajo na nekatere skupine oseb, in če glede na te pomanjkljivosti obstajajo resni in utemeljeni razlogi za prepričanje, da bo za tega državljana obstajala resnična nevarnost, da se bo tam z njim nečloveško ali ponižujoče ravnalo v smislu člena 4 Listine (glej v tem smislu sodbi z dne 19. marca 2019, Jawo, C-163/17, EU:C:2019:218, točke od 85 do 90, in z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točka 92).

32 Vendar člen 33(2)(a) Direktive 2013/32 ne nasprotuje temu, da država članica uporabi možnost, ki je dana s to določbo, da prošnjo za priznanje statusa begunca zavrže kot nedopustno, ker je druga država članica prosilcu že priznala mednarodno zaščito, kadar ta prosilec kot oseba, ki ji je priznana mednarodna zaščita, v tej drugi državi članici zaradi predvidljivih življenjskih razmer ne bi bil izpostavljen resni nevarnosti nečloveškega ali ponižujočega ravnanja v smislu člena 4 Listine. Na podlagi okoliščine, da upravičenci do take zaščite v navedeni državi članici ne prejemajo nobene dajatve za kritje stroškov za preživetje ali pa tako dajatev prejemajo, vendar je ta znatno nižja kot v drugih državah članicah, pri čemer pa niso obravnavani drugače kot državljani te države članice, ni mogoče ugotoviti kršitve tega člena 4, razen če se prosilec zaradi svoje posebne ranljivosti neodvisno od svoje volje in osebne izbire znajde v položaju hudega materialnega pomanjkanja, zaradi katerega ne bi mogel zadovoljiti svojih najosnovnejših potreb, kot so med drugim hrana, higiena in nastanitev, in zaradi katerega bi bilo ogroženo njegovo telesno oziroma duševno zdravje ali bi se znašel v stanju poslabšanja razmer, ki ni združljivo s človekovim dostojanstvom (glej v tem smislu sodbo z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točke 89, 90 in 101).

33 V obravnavanem primeru iz predloga za sprejetje predhodne odločbe ne izhaja, da bi to lahko veljalo za življenjske razmere tožeče stranke iz postopka v glavni stvari v Avstriji, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče, ki je edino pristojno za odločanje o dejanskem stanju iz postopka v glavni stvari. Brez poseganja v takšno preverjanje pa je prej kot to iz vseh elementov iz spisa, ki ga ima na voljo Sodišče, razvidno, da prošnja za mednarodno zaščito, ki jo je tožeča stranka iz postopka v glavni stvari vložila v Belgiji, ni obrazložena s potrebo po mednarodni zaščiti kot taki, ki je že zadovoljena v Avstriji, ampak z njeno voljo, da v Belgiji zagotovi enotnost družine.

34 Zato položaj tožeče stranke iz postopka v glavni stvari ni tak, da bi državam članicam v skladu s sodno prakso, ki izhaja iz sodbe z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi (C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219), nalagal, da izjemoma ne uporabijo možnosti, ki jim je dana s členom 33(2)(a) Direktive 2013/32, da prošnjo za mednarodno zaščito zavržejo kot nedopustno.

35 Vendar je treba na drugem mestu ugotoviti, ali člen 7 in člen 24(2) Listine nasprotujeta temu, da država članica možnost, ki ji je dana s členom 33(2)(a) Direktive 2013/32, da prošnjo za mednarodno zaščito zavrže kot nedopustno, ker je druga država članica prosilcu že priznala tako zaščito, uporabi v okoliščinah, opisanih v točki 22 te sodbe.

36 Kršitev določbe prava Unije, ki daje materialno pravico upravičencem do mednarodne zaščite, ki nima za posledico kršitve člena 4 Listine, tudi če bi se štela za dokazano, državam članicam ne preprečuje, da bi uporabile možnost, ki jim je dana s členom 33(2)(a) Direktive 2013/32 (glej v tem smislu sodbo z dne 19. marca 2019, Ibrahim in drugi, C-297/17, C-318/17, C-319/17 in C-438/17, EU:C:2019:219, točka 92). V zvezi s tem za razliko od varstva pred vsakršnim nečloveškim in ponižujočim ravnanjem, ki je določeno v členu 4 Listine, pravice, zagotovljene s členoma 7 in 24 te Listine, niso absolutne in so zato lahko predmet omejitev pod pogoji, določenimi v členu 52(1) Listine.

37 Taka razlaga namreč omogoča zagotovitev spoštovanja načela medsebojnega zaupanja, na katerem temelji evropski azilni sistem in ki je konkretizirano s členom 33(2)(a), kot je bilo poudarjeno v točki 29 te sodbe.

38 Poleg tega se predložitveno sodišče v predlogu za sprejetje predhodne odločbe sklicuje tudi na člen 23 Direktive 2011/95, zlasti na odstavek 2 tega člena.

39 Čeprav ta določba ne določa, da se status begunca ali status, ki ga daje subsidiarna zaščita, izvedeno razširi na družinske člane osebe, ki ji je tak status priznan – tako da v obravnavanem primeru okoliščina, da sta obe hčeri tožeče stranke iz postopka v glavni stvari upravičeni do subsidiarne zaščite, ne pomeni, da bi ta morala biti samo zato upravičena do mednarodne zaščite v isti državi članici – navedena določba državam članicam izrecno nalaga, da zagotovijo ohranitev enotnosti družine, tako da uvedejo nekatere ugodnosti v korist družinskih članov upravičenca do mednarodne zaščite (glej v tem smislu sodbo z dne 9. novembra 2021, Bundesrepublik Deutschland (Ohranjanje enotnosti družine), C-91/20, EU:C:2021:898, točka 36 in navedena sodna praksa). Za dodelitev navedenih ugodnosti, na katere se nanašajo členi od 24 do 35 Direktive 2011/95, med katerimi je med drugim pravica do prebivanja, morajo biti izpolnjeni trije pogoji, ki se nanašajo, prvič, na status družinskega člana v smislu člena 2(j) te direktive, drugič, na dejstvo, da oseba sama ne izpolnjuje pogojev, potrebnih za pridobitev mednarodne zaščite, in tretjič, na združljivost z osebnim pravnim statusom zadevnega družinskega člana.

40 Prvič, okoliščina, da sta roditelj in njegov mladoletni otrok imela različni migracijski poti, preden sta bila združena v državi članici, v kateri je otrok upravičen do mednarodne zaščite, ne preprečuje, da bi se roditelj štel za družinskega člana navedenega upravičenca v smislu člena 2(j) Direktive 2011/95, če je bil ta roditelj prisoten na ozemlju te države članice, preden je bilo odločeno o prošnji za mednarodno zaščito njegovega otroka (glej v tem smislu sodbo z dne 9. septembra 2021, Bundesrepublik Deutschland (Družinski član), C-768/19, EU:C:2021:709, točke 15, 16, 51 in 54).

41 Drugič, glede na cilj člena 23(2) Direktive 2011/95, ki je zagotoviti ohranitev enotnosti družine upravičencev do mednarodne zaščite, in poleg tega glede na dejstvo, da je določbe Direktive 2011/98 treba razlagati ob upoštevanju členov 7 in 24(2) in (3) Listine (sodba z dne 9. septembra 2021, Bundesrepublik Deutschland (Družinski član), C-768/19, EU:C:2021:709, točka 38), je treba šteti, da državljan tretje države, čigar prošnja za mednarodno zaščito je nedopustna in je bila torej zavržena v državi članici, v kateri je njegov mladoletni otrok upravičen do mednarodne zaščite, zaradi statusa begunca, ki ga ima v drugi državi članici, sam ne izpolnjuje pogojev, potrebnih za pridobitev mednarodne zaščite v prvi državi članici, kar daje temu državljanu pravico do dodelitve ugodnosti iz členov od 24 do 35 Direktive 2011/95 v tej državi članici.

42 Tretjič, v skladu s členom 23(2) Direktive 2011/95 pa mora biti dodelitev takih ugodnosti združljiva s pravnim statusom zadevnega državljana tretje države.

43 V zvezi s tem iz sodbe z dne 9. novembra 2021, Bundesrepublik Deutschland (Ohranjanje enotnosti družine) (C-91/20, EU:C:2021:898, točka 54), izhaja, da se ta pridržek nanaša na preveritev, ali zadevni državljan, ki je družinski član upravičenca do mednarodne zaščite, v državi članici, ki je priznala to mednarodno zaščito, nima že pravice do boljše obravnave, kot je ta, ki izhaja iz ugodnosti iz členov od 24 do 35 Direktive 2011/95. V obravnavani zadevi to ni podano, ker priznanje statusa begunca v eni od držav članic upravičencu do te mednarodne zaščite načeloma v drugi državi članici ne zagotavlja boljše obravnave od tiste, ki izhaja iz ugodnosti iz členov od 24 do 35 Direktive 2011/95 v tej drugi državi članici, kar pa mora preveriti predložitveno sodišče.

44 Glede na vse zgornje preudarke je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 33(2)(a) Direktive 2013/32 v povezavi s členoma 7 in 24(2) Listine razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da država članica uporabi možnost, ki ji je dana s to določbo, da prošnjo za mednarodno zaščito zavrže kot nedopustno, ker je prosilcu status begunca že priznala druga država članica, kadar je ta prosilec oče mladoletnega otroka brez spremstva, ki je pridobil subsidiarno zaščito v prvi državi članici, vendar pa to ne posega v uporabo člena 23(2) Direktive 2011/95.

Stroški

45 Ker je ta postopek za stranki v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (veliki senat) razsodilo:

Člen 33(2)(a) Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite v povezavi s členoma 7 in 24(2) Listine Evropske unije o temeljnih pravicah je treba razlagati tako, da ne nasprotuje temu, da država članica uporabi možnost, ki ji je dana s to določbo, da prošnjo za mednarodno zaščito zavrže kot nedopustno, ker je prosilcu status begunca že priznala druga država članica, kadar je ta prosilec oče mladoletnega otroka brez spremstva, ki je pridobil subsidiarno zaščito v prvi državi članici, vendar pa to ne posega v uporabo člena 23(2) Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite.

Podpisi